

Notulen bestuursvergaderingen N.H.G.

Vergadering 13 juni 1957

Bij de opening deelt de voorzitter mede, dat Dr F. J. A. Huygen, vice-voorzitter van het bestuur, met ingang van 1 januari 1958 is benoemd tot lid van de redactie van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*.

De dagelijkse confrontatie met de toenemende divergentie der verschillende vormen van geneeskunde vervult het N.H.G.-bestuur met zorg, hetgeen in een schrijven aan het Hoofdbestuur van de Kon. Ned. Mij t.b.d. Geneeskunst kenbaar werd gemaakt. Verzocht werd de integratie der geneeskunst te bevorderen op en door de wetenschappelijke voordrachten tijdens de ledencongressen der Mij. Er van uitgaande dat de Kon. Mij alle en alle soorten artsen in Nederland omvat en dat een wetenschappelijk congres van de Mij hiervan een afspiegeling kan zijn, werd verzocht in éénzelfde sectie voor en door huisartsen, sociaalgeneeskundigen en specialisten een enkel of enkele problemen uit de geneeskunde in het algemeen te belichten, opdat iedere arts kan horen en bespreken hoe zijn speciale geneeskunde in het totaal kan en moet worden toegepast.

Het hoofdbestuur deelde deze mening en zegde toe de ledencongressen der Mij — waar mogelijk — aan dit streven dienstbaar te maken. Aangezien de praktische uitvoering echter in het verleden moeilijkheden bood, vroeg het hoofdbestuur aan het N.H.G.-bestuur concrete plannen.

Een voorstel van de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek een landelijke studiegroep te formeren ter samenstelling van een morbiditeitsstatistiek in de huisartsenpraktijk wordt toegejuicht en voor nadere uitwerking naar de commissie terugverwezen.

Een voorstel van de C.W.O. te komen tot een coördinatiecommissie van verschillende instanties, die zich bezig houden met *Periodiek Geneeskundig Onderzoek*, wordt goedgekeurd en terugverwezen naar de commissie voor nadere uitwerking.

Het voorstel van de C.W.O. in principe onderzoeken door het N.H.G. binnen de definitie van Huygen („Medisch Contact” 1956 nr 49) — als werkterrein van de huisarts — te houden, wordt aangenomen. De C.W.O. modificeerde deze definitie als volgt: De huisartseneeskunst is de uitoefening van een continue, integrale en persoonlijke geneeskunst voor de mens, bepaald door zijn situatie in eigen gezin en daarmee samenhangende levensgemeenschappen.

Een voorstel van de Commissie Algemeen Beleid een naamsverandering te ondergaan en voortaan Algemene Advies Commissie te heten, wordt goedgekeurd. De Reglementscommissie wordt een vaste sub-commissie van de A.A.C. en zal aan de besprekingen van deze commissie deelnemen.

Tot adviseurs van de commissie „Nascholing” worden benoemd: Dr J. Groen, Amsterdam; Prof. Dr G. C. Heringa, Amsterdam; M. W. Jongma, Leiden; P. B. A. Melief, Amsterdam. Voorlopig zal de commissie „Nascholing” ook de scholingsproblemen behandelen totdat binnen deze commissie een opinievorming heeft plaatsgevonden, die een duidelijke scheiding tussen de werkzaamheden van de beide commissies mogelijk maakt.

Een voorstel een weekend-conferentie van het N.H.G.-bestuur, de commissie „Nascholing” en enkele genodigden te beleggen, wordt goedgekeurd.

In verband met het binnenkort beëindigen van de opdracht van de studiegroep „Patiëntenregistratie”, die haar afsluiting vindt met het uitbrengen van een werkkaart en een brochure, wordt een verzoek van het bestuur van de studiegroep haar werkzaamheden te mogen uitbreiden tot de bestudering van de wetenschappelijk medische-technische zijde van de praktijkvoering in principe goedgekeurd.

In een commissie tot voorbereiding van een tentoonstelling op het N.H.G.-Congres 1957 worden benoemd: N. P. Woudenberg, Tilburg; H. J. Bekius, Lelystad; P. W. van Hoof, Nijverdal en J. M. Deveer, Utrecht.

Vergadering 11 juli 1957

De vergadering houdt zich bezig met de opdracht te verlenen aan de studiegroep „Patiëntenregistratie”, die zich — na het aflopen van haar taak — zal wijden aan de „Praktijkvoering”. In verband met het bestaan van een dergelijke L.H.V.-commissie wordt Van Deen, als bestuurslid van de studiegroep, opgedragen een pre-advies te maken t.a.v. de te projecteren werkzaamheden van de studiegroep, opdat het werk van beide commissies elkaar aanvult en niet doorkruist. Met de L.H.V. is contact t.a.v. dit onderwerp opgenomen. In een schrijven aan het bestuur van de studiegroep „Patiëntenregistratie” wordt in overweging gegeven het oorspronkelijk voorgestelde formaat van de werkkaart (A5 148 x 210 mm) te handhaven.

De door de Reglementscommissie aan het bestuur aangeboden Ontwerp-Statuten N.H.G. worden met het begeleidend schrijven uitvoerig besproken. Speciaal het stellen van voorwaarden aan het werkend lidmaatschap houdt de vergadering bezig. Het congres zal worden voorgesteld het stellen van voorwaarden wel in de Statuten te handhaven, doch deze bij Huishoudelijk Reglement nader te regelen en voorlopig de eerste jaren niet toe te passen, opdat in de loop der tijden een gedegen opinievorming omtrent deze moeilijke materie kan worden verkregen. Voor een aantal niet principiële wijzigingen worden de Ontwerp-Statuten naar de Reglementscommissie terugverwezen.

De vergadering wordt besloten met de bespreking van de organisatie van het wetenschappelijk deel van het Congres 1957. Dr J. Admiraal te Amsterdam zal spreken over „de behandeling van hypertensie in de algemene praktijk”.

Enkele leden van studiegroepen zullen worden benaderd korte (\pm 15 minuten durende) uiteenzettingen te geven van de werkzaamheden van hun groepen. Voorts wordt als algemeen begrip „de nascholing van de huisarts” op de agenda van het Congres geplaatst.

K. G. Brühl,
Secretaris N.H.G.

Uit de Centra

Centrum Zeeland

In de tweede vergadering van het Centrum Zeeland, gehouden in het Gasthuis te Middelburg, leidde Sluyter de „biografische anamnese” in. Met deze methode van onderzoek wordt de correlatie tussen levens- en ziektegeschiedenis verduidelijkt. Zo kan een beter inzicht in de ziekte van de patiënt worden verkregen, terwijl bovendien het uitvoeren van deze methode maakt dat de patiënt zijn lijden soms beter accepteert. Risico van deze methode is echter, dat de patiënt en/of de arts in een gewenste richting worden gedreven zodat sommige biografici voorstander zijn geworden van de zgn. associatieve anamnese. De biografische anamnese komt in aanmerking bij de psychosomatosen, die echter ook medicamenteus of door operatie kunnen worden genezen en tevens bij de neurosen, waar noch medicamenteus noch chirurgisch iets kan worden bereikt. Sluyter pleitte voor een frequenter gebruik van deze techniek in de algemene praktijk en opperde de mogelijkheid van vermindering van „het praktijkresidu”, een probleem van vele huisartsen.

Uit de vergadering kwam een stem naar voren die om psychiatrische herscholing vroeg, aangezien het opnemen van een dergelijke biografische anamnese — aan de hand van een min of meer uniform schema — niet binnen ieders mogelijkheid zal liggen.

Centrum Haarlem en Omstreken

Het opgerichte Centrum Haarlem en Omstreken omvat de afdelingen Haarlem en Omstreken, Haarlemmermeer en Kennemerland van de Kon. Ned. Mij t.b.d. Geneeskunst. Leden van het Bestuur zijn W. Netelenbos, Wijk aan Zee, voorzitter,

P. A. Roorda, Schoterweg 12, Haarlem, secretaris-penningmeester en E. van de Weg, Nieuw-Vennep.

De nascholingsmogelijkheden in Haarlem en omgeving werden besproken. Men was over het algemeen tevreden met wat de ziekenhuizen op dit gebied aanbieden. Een bezwaar is dat er geen enkele coördinatie bestaat tussen de activiteiten der ziekenhuizen onderling. Tevens werd als nadeel gevoeld dat tot nu toe aan huisartsen geen gelegenheid werd gegeven het woord te voeren. Er was de laatste jaren een artsencursus, die zich vooral toelagde op andere methoden van onderwijs zoals forumavonden, practica en films. Vermoedelijk tengevolge van overlading van het programma liep de belangstelling voor deze cursus terug. De vergadering nam zich voor de wensen der huisartsen op nascholingsgebied kenbaar te maken bij de plaatselijke organisatoren van voortgezet onderwijs.

Buiten N.H.G.-verband bestonden reeds lang twee artsendisputen. De meerderheid der leden is echter geen lid van het N.H.G. hoewel één der groepen overweegt in zijn geheel deel te gaan nemen. Stappen tot formatie van andere studiegroepen zullen worden genomen.

Besloten werd vier Centrum-vergaderingen per jaar te houden. Bij de rondvraag werd gevraagd naar een vragenrubriek in „huisarts en wetenschap”. Lohmann maakte van de gelegenheid gebruik zijn denkbeeld van een therapie-documentatiesysteem op losse kaarten te introduceren. Herdink wees Lohmann op een dergelijk voor de oorlog bestaand systeem, waarmee spreker goede ervaringen had. Het betrof hier een Duitse uitgave („Kartei der Praktischen Medizin”) die zich speciaal tot de huisarts richt en functioneert overeenkomstig het plan van Lohmann.

De volgende vergadering van het Centrum is bepaald op woensdag 25 september 8 uur des avonds in café-restaurant Brinkmann. W. J. Royaards, Beverwijk zal hier een inleiding houden.

Centrum Leiden en Omstreken

De studiegroep Noordwijk zal dit najaar — samen met het bevolkingsonderzoek op longafwijkingen — een bevolkingsonderzoek doen op glucosurie. Alle huisartsen in Noordwijk zullen deelnemen aan dit onderzoek. De Universiteits-polikliniek voor Inwendige Ziekten te Leiden heeft medewerking toegezegd voorzover betreft bloedsuikercurven, enz. Secretaris van de studiegroep is J. D. Mulder, Nieuwe Zeeweg 69, Noordwijk.

Centrum Rotterdam en Omstreken

In de laatstgehouden Centrum-vergadering in het Bergweg-ziekenhuis stelde de voorzitter in het vooruitzicht dat een aantal facetten van de huisartsengeneeskunde in de naaste toekomst op de bijeenkomsten van het Centrum door vooraanstaande huisartsen zal worden belicht.

De vrouwenarts R. F. van Wering hield een voordracht over: „Moeilijkheden bij de bevalling”, waarbij speciaal werd ingegaan op de perinatale sterfte bij tweelingzwangerschappen. Van Wering stelde, dat de levenskansen van het kind en het tijdstip van geboorte worden bepaald door de ontwikkeling en de afmeting van de placenta. Een te kleine placenta zal niet kunnen voldoen aan de groter wordende eisen van het groeiende foetus waardoor het intra-uterien sterft of zich redt door vroeggeboorte. Praematuritas bij gemelli verklaarde hij door de kleinere placenta van elk kind afzonderlijk. Hierdoor is de intra-uterine sterftetekans bij gemelli van 37 weken 10%, bij 40 weken 20%. Empirisch is gebleken dat zoutloos dieet een functieverbetering van de placenta geeft en vermindering van obstetrische sterfte bij gemelli veroorzaakt. In de Vroedvrouwenschool te Rotterdam werd het zoutloos dieet dan ook als routinemaatregel ingevoerd bij tweelingzwangerschappen.

Het Centrum Rotterdam telt thans vier studiegroepen. Een groep van acht leden houdt zich bezig met de bestudering van de medische psychologie (rapporteur J. V. Meininger), waar voorlopig de psychologie van Jung ter sprake zal komen. Een andere groep heeft geen speciaal onderwerp in studie, doch houdt zich bezig met refereren. O.a. werd „Good General Practice” het bekende rapport van Stephen Taylor

COÖRDINATIE WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN N.H.G.-VERBAND

Iedere N.H.G.-studiegroep en ieder N.H.G.-Centrum dat een wetenschappelijk onderzoek wil beginnen, wordt verzocht dit aan het N.H.G.-Secretariaat, Keizersgracht 327, Amsterdam-C. bekend te maken.

Het N.H.G.-Secretariaat zal er voor zorgdragen, dat dit onderzoek in een bepaalde rubriek van „huisarts en wetenschap” wordt bekend gemaakt. Hierdoor zal elk N.H.G.-lid van de onderzoeken, welke worden uitgevoerd, op de hoogte kunnen zijn.

Personen, die hetzij individueel, hetzij in studiegroep- of Centrumverband aan dit onderzoek willen deelnemen, kunnen zich hiertoe met de initiatiefnemers in verbinding stellen.

Op deze wijze willen wij trachten het wetenschappelijk onderzoek te coördineren. Tevens kan door deze maandelijkse publicatie iedereen op de hoogte blijven van de wetenschappelijke arbeid, welke in het N.H.G. verricht wordt.

door Van der Leeuw besproken. In een derde algemene studiegroep kwam de behandeling van adipositas met vermageringsdieet onder het kritisch oog der deelnemers. Men hoopt de resultaten der therapie t.z.t. samen te kunnen vatten. In deze studiegroep refereerde Meyboom de orale behandeling van diabetes mellitus en Janssens de abstinentieverschijnselen bij personen die ophouden met roken.

De eerst volgende Centrumbijeenkomst is bepaald op woensdag 25 september a.s. in het Bergwegziekenhuis te Rotterdam. A. Verkuyl, Zwijndrecht spreekt over „Spastische kinderen” (met geluidsfilm). Voorts worden onderwerpen naar voren gebracht voortgekomen uit de studiegroepen, te weten: behandeling van adipositas met vermageringsdieet; voorstel tot een onderzoek van A. griep en eventueel andere epidemiologische onderwerpen in samenwerking met de afdeling Besmettelijke Ziekten van de G.G.D. te Rotterdam (Zanen); vroegdiagnose van carcinoompatiënten in de algemene praktijk en wel in het bijzonder een nadere analyse van de tijdsduur tussen het eerste bezoek aan de arts en het stellen van de diagnose.

Centrum Groningen en Omstreken

Het Centrum Groningen en Omstreken omvat de afdelingen Groningen, Hunsingo-Fivelingo en Westerkwartier en Oldambt van de Kon. Ned. Mij t.b.d. Geneeskunst. Het bestuur bestaat uit Dr H. Takens, Roodeschool, voorzitter en R. Vos, Spijk, secretaris-penningmeester. Voorlopig vallen Centrum en Studiegroep samen.

Bij de oprichtingsvergadering bleek bij de leden belangstelling te bestaan voor psychosomatische problemen, laboratoriumtechniek, epidemiologie en anthropogenetica. Er is een Studiegroep gevormd, die onder leiding van Blijham een cursus in „psychosomatiek” gaat volgen. Over de nascholingsmogelijkheden in Groningen was men tevreden.

Zoals Takens in „Medisch Contact” nr 26/57 naar voren bracht streeft men naar een mogelijkheid van combinatie van nascholing van de huisarts met scholing van de pas afgestudeerde arts d.m.v. een assistentschap. De assistent bij de huisarts zal na enige tijd in staat zijn de praktijk van zijn leermeester geheel en zelfstandig waar te nemen, zodat deze een cursus of stage in een kliniek kan volgen.

Het Centrum zal elk kwartaal vergaderen, de Studiegroep zo vaak als nodig wordt geoordeeld.

Op 4 juni is te Alkmaar het Centrum Noord-Holland opgericht. Het omvat de Maatschappij-afdelingen Alkmaar, Den Helder, Zaanland, Purmerend en West-Friesland. Op de oprichtingsvergadering is geen beslissing ten aanzien van gemeenschappelijke activiteiten. Tot secretaris-penningmeester werd gekozen: J. Busquet, Egmonderstraat 16, Alkmaar.

Centrum Zwolle

De Studiegroep Zwolle en IJssel (rapporteur Th. A. Cost Budde) leidt een bijzonder actief leven. Hoogendoorn heeft een inleiding gehouden over verdwijnende sterfte aan enkele infectieziekten en de letaliteit van mazelen en kinkhoest. Hoogendoorn betoogde, dat niet veel „verdwenen” infectieziekten bekend zijn. Een voorbeeld is de febris miliaris (sudor anglicus, suette miliaire, Schweissfrieseln), die in de 15de en 16de eeuw de bevolking van verschillende landstrekken decimeerde).

De sterftecijfers van verschillende infectieziekten zijn de laatste jaren klein in vergelijking met de toestand van 50 jaar geleden. Zo daalde de sterfte aan tuberculose tot op 1/37e deel, die van de overige infectieziekten tot 1/12e gedeelte. Uitzonderlijk sterk was ook de daling van de mortaliteit van mazelen (thans ruim 2% van het cijfer in de eerste jaren dezer eeuw) en van kinkhoest (4% van 1901-1905). Toch moet de morbiditeit van deze beide ziekten thans ongeveer even hoog zijn als 50 jaar geleden. Hoogendoorn concludeerde aan de hand van een uitgebreid statistisch materiaal dat de letaliteit daalt.

In een der volgende samenkomsten sprak Hogerzeil over de verloskundige hulp in de huisartsenpraktijk naar aanleiding van een aantal eigen gevallen.

Een door een werkgroep van vier leden opgesteld concept voor een door de gehele studiegroep uit te voeren onderzoek — naar de prae-natale en post-natale zorg en naar de perinatale sterfte — werd besproken. Het concept-formulier, waarop een vrij groot aantal vragen slechts met ja of nee behoeft te worden beantwoord, passeerde de vergadering. Dit formulier is voorgelegd aan het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde (Dr. De Jong) en gefiatteerd, daar het zich zeer goed voor statistische bewerking leent. Prof. R. Hornstra (Utrecht) en Prof. Dr G. J. Kloosterman (Amsterdam) werd advies gevraagd. Zij zegden medewerking toe bij de vervolmaking van de lijst der te verzamelen gegevens. De Studiegroep Zwolle en IJssel Oost nam contact op met de Studiegroepen Friesland, Wageningen en Zuid-Limburg die hetzelfde onderzoek ter hand hebben genomen. Door deze coördinatie zal een honderdtal huisartsen gedurende een jaar deelnemen aan dit onderzoek en daarmee een schat van bruikbare gegevens verzamelen, dat een licht werpt op de verloskunde in de algemene praktijk. Het begin van dit research-object is gesteld op 15 oktober 1957.

De Studiegroep Zwolle en IJssel Oost — Gerritsen heeft gesproken over homosexualiteit en Verhagen over hypertensie — geeft verslagen van de vergaderingen uit op kwarto-papier gestencild met perforatie, terwijl de verschillende verslagen een eigen nummer hebben, zodat in een map een overzichtelijk boekwerkje wordt gevormd.

De bijeenkomsten van de Studiegroep worden gehouden in de doktorenkamer van het Sophia-Ziekenhuis te Zwolle om 20 uur precies, de tweede woensdag van de maand.

Centrum Apeldoorn

Op een der vergaderingen van het Centrum Apeldoorn hield Schudel een inleiding over brachialgie. Deze inleiding leidde tot een studieobject voor de studiegroep Apeldoorn, die aan de hand van een door Schudel opgesteld en op de vergadering besproken formulier een analyse zal maken naar de aetiologie van de brachialgiën in de praktijken der N.H.G.-leden te Apeldoorn.

Het Centrum Apeldoorn ziet voorlopig als taak een min of meer gelijkgestemde vriendenkring op te bouwen waar praktijkproblemen en ervaringen kunnen worden uitgewisseld, een goed medisch dispuut.

Engelse huisartsen

In het jaarverslag 1953 van The College of General Practitioners vindt men de recente geschiedenis van het Engelse Huisartsen Genootschap volledig en zeer overzichtelijk geboekstaafd. Binnen zes maanden na de oprichting, op 19 november 1952, telde de vereniging reeds meer dan 2000 leden. Toen ook reeds waren commissies gevormd voor de opleiding van de huisarts, de nascholing, de perifere organisatie en het wetenschappelijk onderzoek.

De Engelse vereniging stelt zich op het standpunt, dat het niet haar taak kan zijn in het werk van andere organisaties te treden en dat zij haar activiteiten heeft te beperken tot de wetenschappelijke aspecten van de algemene praktijk.

Betreffende de opleiding van de huisarts heeft een commissie van The College of General Practitioners een rapport uitgebracht — ook al binnen korte tijd na de oprichting — waarin als aanbevelingen voor de opleiding van de huisarts de wenselijkheid naar voren werd gebracht dat aan alle medische studenten inzicht moet worden gegeven in de algemene praktijk door huisartsen, en dat alle medische faculteiten zouden moeten samenwerken met huisartsen om hen te adviseren en deel te nemen in het onderwijs aan de student.

Een commissie, belast om de research van problemen van de huisarts te stimuleren, te leiden en te coördineren, heeft zich door middel van een enquête georiënteerd. Uit deze enquête, waarop de reactie bevredigend was, is gebleken dat onder de in research geïnteresseerden drie hoofdgroepen herkenbaar zijn: ten eerste individuele werkers met een plan, in de tweede plaats groepen huisartsen, die een gemeenschappelijk probleem willen bestuderen en, als derde groep, huisartsen, die bereid waren gegevens te verzamelen ter analyse door een centraal lichaam.

Voorwaarde van het verwerven van het lidmaatschap aan de overkant van het Kanaal is vooreerst, dat men als Engels arts is ingeschreven in the Medical Register; voorts dat men 1e: gedurende twintig jaar de status van huisarts of een daarmee vergelijkbare status heeft bezeten (officier van gezondheid, scheepsarts); 2e: vijf jaar gevestigd is als huisarts en zich verplicht drie dagen nascholing te volgen (of daarmee overeenkomstige uren) gedurende één jaar of één week gedurende twee jaar; 3e: vijf jaar is gevestigd als huisarts met een hoger diploma of graad. Artsen, die nog geen vijf jaar als huisarts zijn gevestigd en pas afgestudeerden kunnen adspirant leden zijn.

INHOUD

	Blz.
Begin	1
Een woord tot de redactie	2
L. A. Hulst: Huisarts en Wetenschap	2
C. A. M. Haanen: Langdurige behandeling met anticoagulantia in de algemene praktijk	4
F. J. A. Huygen: Huisarts en Opleiding	10
Referaten	12
Notulen bestuursvergaderingen N.H.G.	18
Uit de centra	18